

Interpelacja 51/2019

W sprawie : zabezpieczenia przez podmioty lecznicze, dla których organem tworzącym jest Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego bazy łóżek szpitalnych niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych.

- **Sebastian Irzykowski**

Działając na podstawie art.23 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, §13 Statutu Województwa Pomorskiego, §23 Regulaminu Pracy Sejmiku Województwa Pomorskiego wnoszę interpelację w sprawie zabezpieczenia przez podmioty lecznicze, dla których organem tworzącym jest Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego bazy łóżek szpitalnych niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych.

W związku powyższym proszę o przedstawienie informacji dotyczącej liczby łóżek szpitalnych wykazanych w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą na dzień 01.01.2019 i 31.10.2019 oraz ich procentowego wykorzystania (tzw. obłożenie) za rok 2018 oraz 10 miesięcy roku 2019. W przypadku zmiany liczby zarejestrowanych łóżek proszę o załączenie uzasadnienia do wniosku o zmianę wpisu przekazane organowi rejestrowemu tj. Wojewodzie Pomorskiemu.

Proszę o odpowiedź w układzie tabelarycznym z podziałem na podmioty lecznicze oraz oddziały szpitalne wg załącznika nr 1.

Odpowiadając na Pana interpelację z dnia 24 listopada 2019 r. (doręczoną 25 listopada 2019 r.) w sprawie zabezpieczenia przez podmioty lecznicze, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Pomorskie, bazy łóżek szpitalnych niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych, przedstawiam w załączeniu informacje tabelaryczne dotyczące liczby łóżek szpitalnych w poszczególnych podmiotach wg stanu na dzień 1 stycznia 2019 r. i 31 października 2019 r. Dane liczbowe w nich zawarte zostały przekazane przez podmioty lecznicze do Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowego Województwa Pomorskiego i są one zgodne z danymi wykazanymi w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą. Jednocześnie - z uwagi na to, że do przedmiotowego Rejestru nie podaje się uzasadnienia do wniosku o zmianę liczby łóżek - poproszono kierujących podmiotami leczniczymi o przesłanie informacji opisowych dotyczących przeprowadzonych zmian. Informacje te zostały przedstawione w dalszej części niniejszej odpowiedzi.

Przedmiotowe decyzje zarządów szpitali w zakresie zmiany liczby łóżek są wypadkową kilku zmiennych. Przede wszystkim poprzedzone są analizą działalności podmiotów i stwierdzonym rzeczywistym zapotrzebowaniem na świadczenia realizowane w trybie hospitalizacji w poszczególnych zakresach świadczeń. Z drugiej strony ważnym czynnikiem warunkującym ww. decyzje jest stopień rzeczywistego zaangażowania posiadanych zasobów (łóżek), wynikający m.in. z wartości umowy z płatnikiem, tj. Narodowym Funduszem Zdrowia. Należy mieć na

uwadze, że zgodnie z regulacjami, w szczególności zaś Zarządzeniami Prezesa NFZ, hospitalizacja jest formą dopuszczoną do finansowania ze środków publicznych, jeśli osiągnięcie celów diagnostycznych i/lub terapeutycznych nie jest możliwe w inny sposób. W dużej mierze zgłaszane zapotrzebowanie na hospitalizację wynika z niewystarczającej sprawności podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, na którą Samorząd Województwa Pomorskiego nie ma wpływu.

Jednocześnie dane GUS od wielu lat wskazują na zbyt dużą liczbę łóżek w Polsce, rozumianych jako wszystkie łóżka wykorzystywane do hospitalizacji, a nie tylko jako tzw. „łóżka ostre”. Od lat wskaźnik obłożenia łóżek jest niski - w 2017 r. na poziomie 66,5 proc. przy poziomie modelowym w granicach 80-85 proc. Oznacza to, że stopień wykorzystania posiadanych zasobów utrzymuje się poniżej poziomu optymalnego, czego skutkiem jest obciążenie szpitali kosztami utrzymywania „pustych” łóżek.

Wprowadzenie administracyjnych norm zatrudnienia pielęgniarek na oddziałach szpitalnych, przy jednoczesnym braku pielęgniarek zgłaszających chęć podjęcia zatrudnienia i rosnących, odgórnie regulowanych płacach oraz limitowanych zasobach finansowych, stało się dodatkowym czynnikiem warunkującym decyzje zarządów szpitali w zakresie liczby łóżek. W rezultacie, w niektórych zapewne przypadkach czynnik ten zainicjował wprowadzanie zmian racjonalizujących sytuację opisaną powyżej. Z danych cytowanych w doniesieniach prasowych w lutym br., po konferencji prasowej Ministerstwa Zdrowia, wynika, że w styczniu br. z ogólnej liczby łóżek z rejestrów wojewodów wykreślono ok. 3 tys. łóżek, tj. niecałe 2 proc. Aktualne dane w tym temacie na stronie Ministerstwa Zdrowia nie są dostępne.

Z danych zebranych od podmiotów leczniczych, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Pomorskie, wynika że w ciągu 10 miesięcy tego roku zlikwidowano 285 łóżek przy 119 łózkach utworzonych, co daje zmianę ujemną w postaci 166 łóżek, tj. niecałe 3 proc. Należy jednak dodać, że dane te nie uwzględniają liczby 42 łóżek zarejestrowanych w otwartym w listopadzie br. Centrum Opieki Geriatrycznej w ramach Pomorskiego Centrum Reumatologicznego w Sopocie Sp. z o.o.

Poniżej przedstawiam wspomniany opis zmian w zakresie liczby łóżek w analizowanym okresie w poszczególnych podmiotach leczniczych.

W *Szpitalach Pomorskich Sp. z o.o.* zmiana liczby łóżek w poszczególnych szpitalach wynika z szeregu przyczyn, w tym zmian w zakresie kontraktowania świadczeń zdrowotnych pomiędzy Spółką a Narodowym Funduszem Zdrowia. Nastąpiło również znaczące przesunięcie ciężaru leczenia (w szczególności w zakresie leczenia onkologicznego) z leczenia stacjonarnego w kierunku leczenia dziennego. Duże znaczenie w tym kierunku miała również zmiana metod leczenia, skutkująca krótszym czasem pobytu w szpitalu, a tym samym mniejszym obłożeniem łóżek przy podobnej liczbie hospitalizacji. Na podstawie analizy przeprowadzonej przez Szpital ustalono, że optymalizacja liczby łóżek nie będzie skutkować ograniczeniem dostępności do świadczeń, zwiększy natomiast komfort pobytu pacjentów w poszczególnych oddziałach. Jednocześnie zmiana w tym zakresie spowoduje optymalizację wykorzystania ograniczonych zasobów osobowych, w szczególności w zakresie obsady pielęgniarskiej i lekarskiej.

Ponadto, likwidacja Oddziału Otolaryngologii dla dzieci w *Szpitalu Św. Wincentego a Paulo w Gdyni* stanowi dostosowanie struktury łóżek do stanu faktycznego i jest między innymi skutkiem braku zakontraktowania tego wyodrębnionego zakresu w umowie PSZ z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zmniejszenie liczby łóżek przy jednoczesnym zwiększeniu liczby miejsc pobytu dziennego w Oddziale Urologicznym, również w *Szpitalu Św. Wincentego a Paulo w Gdyni*, jest skutkiem zmiany działalności Oddziału, tj. przesunięciem ciężaru leczenia z leczenia stacjonarnego w kierunku leczenia dziennego.

Zmniejszenie liczby łóżek na Oddziale Chirurgii Dziecięcej w *Szpitalu Morskim im. PCK w Gdyni* jest efektem wdrożenia zmian mających na celu zwiększenie efektywności przychodowej i kosztowej działania tego Oddziału. Natomiast zwiększenie liczby łóżek na Oddziale Onkologii i Radioterapii wynika ze zwiększonego zapotrzebowania na świadczenia realizowane na tym Oddziale.

Ponadto zakończenie realizacji w *Szpitalu Morskim im. PCK* zadania inwestycyjnego pod nazwą: „Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych w zakresie diagnostyki i leczenia chorób cywilizacyjnych poprzez utworzenie i wyposażenie Oddziału Hematologii w Szpitalach Pomorskich Sp. z o.o.” spowodowało rozszerzenie możliwości działania Oddziału Hematologii i Transplantologii Szpiku i zwiększenie liczby jego łóżek.

Zmiana liczby łóżek w *Szpitalu Specjalistycznym im. F. Ceynowy w Wejherowie* w poszczególnych zakresach świadczeń podyktowana została z jednej strony wprowadzeniem norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych, a z drugiej strony - wymogiem dostosowania liczby łóżek do warunków lokalowych. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na zmiany była konieczność zapewnienia miejsc pobytu dziennego oraz uwzględnienia istotnego skrócenia czasu hospitalizacji, będącego efektem zmian technologii medycznych. Dokonana zmiana zapewni racjonalizację kosztów w podmiocie leczniczym oraz optymalizację przychodów, przy jednoczesnym utrzymaniu poziomu dostępności do świadczeń.

Zmiana liczby łóżek w *Pomorskim Centrum Chorób Zakaźnych i Gruźlicy w Gdańsku* wynika z analizy rzeczywistego zapotrzebowania na świadczenia realizowane w trybie hospitalizacji w poszczególnych zakresach świadczeń.

W *Copernicus Podmiot Leczniczy Sp. z o.o. w Gdańsku* zmiana liczby łóżek związana jest z zaprzestaniem działalności i wyrejestrowaniem dwulóżkowego Oddziału Chorób Wewnętrznych i Geriatrii w *Szpitalu im. M. Kopernika* (podlegającego stopniowej reorganizacji już w poprzednich latach) oraz zwiększeniem liczby łóżek na Oddziale Chirurgii Ogólnej zgodnie ze stanem rzeczywistym. Należy zaznaczyć, że Szpital nigdy nie posiadał kontraktu na tzw. geriatrię, a w momencie utworzenia Oddziału Wewnętrznego i Diabetologii pacjenci z Oddziału Wewnętrznego i Geriatrii zostali przeniesieni właśnie na ten oddział.

Zmiana liczby łóżek w *Szpitalu św. Wojciecha w Gdańsku* spowodowana jest dostosowaniem warunków udzielania świadczeń do przepisów prawa oraz do wymogów sanitarno-epidemiologicznych.

Nastąpiło wyrejestrowanie i zaprzestanie działalności Oddziału Chirurgii Naczyniowej i Oddziału Onkologicznego oraz przesunięcie posiadanych łóżek z Oddziału Neurologicznego na Oddział Udarowy.

W *Wojewódzkim Centrum Onkologii w Gdańsku* utworzono nowe oddziały ze względu na wprowadzoną koordynowaną opiekę onkologiczną.

W *Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. J. Korczaka w Słupsku* zmiana liczby łóżek dotyczyła trzech oddziałów. Na Oddziale Okulistycznym zmniejszenie liczby łóżek związane jest z obsługą pacjenta z ukierunkowaniem na tryb jednodniowy oraz brakiem wykorzystania dotychczasowych łóżek. Zwiększenie liczby łóżek w tym szpitalu nastąpiło na Oddziale Rehabilitacji - w związku z otrzymaniem kontraktu rozszerzającego zakres działalności o rehabilitację po zabiegu operacyjnym oraz na Oddziale Pielęgnacyjno-Opiekuńczym - ze względu na dostosowywanie do realnych potrzeb w zakresie opieki długoterminowej, a także sukcesywnego rozwijania powyższej działalności, w tym również w zakresie komercyjnym.

W *Pomorskim Centrum Reumatologicznym im. dr. J. Titz-Kosko w Sopocie Sp. z o.o.* nastąpiło zmniejszenie liczby łóżek, wynikające z jednej strony, z potrzeby optymalizacji wykorzystania posiadanych łóżek - liczba łóżek na czterech oddziałach szpitalnych była nadmierna (wskaźniki wykorzystania łóżek). Z drugiej strony, pozwoliło to na racjonalizację zatrudnienia personelu, podyktowaną przede wszystkim rozszerzeniem zakresu usług świadczonych przez Spółkę, a mianowicie budową Centrum Opieki Geriatrycznej, otwartego pod koniec listopada br. Centrum jest kompleksowym ośrodkiem opieki nad osobami powyżej 60-tego roku życia, odpowiadającym na potrzeby współczesnego społeczeństwa. W strukturze Centrum działać będą 42 łóżka szpitalne na dwóch oddziałach: 17 łóżek na Oddziale Rehabilitacji Stacjonarnej oraz 25 łóżek na Oddziale Geriatrycznym.

W *Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym im. prof. T. Bilikiewicza w Gdańsku* na Oddziale Ogólnopsychiatrycznym nastąpiło zwiększenie liczby łóżek, wynikające z reorganizacji oddziału, a dostosowane do realnych możliwości realizacji kontraktu.

Również w *Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. St. Kryzana w Starogardzie Gdańskim* nastąpiło zwiększenie liczby łóżek. Wynikało ono z konieczności dostosowania rzeczywistej liczby łóżek do danych zawartych w rejestrze prowadzonym przez Wojewodę Pomorskiego.

Pozostałe Szpitale w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 października 2019 r. nie zmieniły liczby zarejestrowanych łóżek w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą.

Do pisma zostały dołączone tabele według wzoru załączonego do Pana interpelacji wraz z tabelą zbiorczą.